

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 357.

91de Møde.

Tirsdagen den 4de Juni.

(Fortf.)

Indenrigsministeren (fortf.): Endelig kan jeg ikke nægte, at, hvad jeg troer der vilde være særdeles gavnligt, det var, naar en større Flyttelighed blandt den arbejdende Befolkning udbredte sig i Landet; men til at virke dertil har Regjeringen, saavidt jeg formaaer at indsee, ikke synderlige Midler. Derimod antager jeg, at der ved private Foranstaltninger vil kunne virkes ikke lidet for at drage Arbeidsclassen fra de Steder, hvor den er i Overflod, hen til de Steder, hvor der er Trang til den; thi det er aldeles klart, at den arbejdende Klasse er hoist uilige fordeelt her i Landet og at mangen Een, der er til Besvær, der hvor han opholder sig, meget godt kunde finde sit Erhverv paa et andet Sted, naar blot alle Bedkommende kjendte det Sted, hvor de kunde finde Arbejde, og Andre vidste, hvor de kunde søge dem.

Jeg troer ogsaa, at der ved Communal- og i v n i n g e n vilde kunne udrettes Noget til Forbedringen af disse Forhold. Det har altid forekommet mig, at ved vor nærværende Landbo-Communalanordning har man begaaet en Feil ved ene og alene at tage Hensyn til de større Kredse, til Sogneforstanderskabs-Districterne og Præstegældene, medens man aldeles har udslettet og ladet uden mindste Indsigt de Momenter, som findes i den ældre Lovgivning, og findes i Bylivet paa mange Steder, og det kunde vel være, at en Oprensning igjen deraf vilde kunne benyttes til, som den ærede Forslagsstiller bemærkede, at drage Omhu for adskillige fælles Interessjer, som nu manglê deres egentlige rette og anerkjendte Værd, og at man hvor der paa enkelte Steder i Landet har vist sig Tendents til at gaae over fra

det almindelige Landsbyliv til Flekkelivet, at man der burde komme denne Tendents imøde, at man burde gjøre det lettere for en saadan Commune at sørge for sine enkelte særlige Interesser, og til disse enkelte Interessjer troer jeg da ogsaa horer Omsorgen for at skaffe Byggeplads; thi det er netop paa saadanne Steder, hvor der er rigeligt Arbejde, Fabrikliv eller deslige, eller hvor der er en stor Samling af Haandværkere eller stor Sammenbringning af Arbejdere, at det vil være i Alles Interesse, ved Communens Foranstaltning at søge Udveitil, at Byggepladsen let kunne erholdes. Naar Saadant skeer rundt omkring paa et passende Antal Steder i Landet, da vil den overflødige Befolkning drage derhen fra andre Steder, og Trangen til Boliger vil erholve en anden Skikkelse end den, den nu har havt paa enkelte Steder. Naar jeg holder mig dette for Die, troer jeg, at der turde være fuld god Grund til at afvente nogen Tid endnu, og see, om det er nødvendigt at træffe saadanne Foranstaltninger, som den ærede Rigsdagsmand fra Holbeks Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har bragt i Forslag. Det kan nemlig ikke nægtes, at de Foranstaltninger, han har foreslaaet, væsentligt gaae ud paa meget stærke, meget strenge Instruxer for de communale Autoriteter for at opnaae det Siemed, som der tilstgtes; men man skal altid være meget forsigtig naar man staaer ligeoverfor den arbejdende Befolkning, da at paalægge nogensomhelst Autoritet Forpligtelser imod denne Befolkning, som ere saa stærke, at det i enkelte Tilfælde og ikke i saa Tilfælde vil være umuligt at opfylde dem, og det troer jeg, at jeg tør sige om det nærværende Forslag i den Skikkelse, hvori det foresligger, at det indeholder saadanne Forpligtelser, som det vil i mange Tilfælde være umuligt at opfylde. Naar man ikke vogter sig herfor, da vil man meget let komme til at fremkalde Fordringer, der, idet de støtte sig til